

Ona

Saša Tasevski, srčna mamica

Sin me je ujel v zanko pozitivnosti

Sašo Tasevski je po diplomi na ekonomski fakulteti neslo v svet. V ZDA je končala magisterij, enajst let je živela in delala v Španiji. Imela je vse. Kariero, partnerja, pričakovala je prvega otroka. Ob rojstvu Beneta, zdaj ima šest let in hodi v vrtec v Centru Dolfke Boštjančič, se je vse obrnilo na glavo. Sinove diagnoze so bile strašne: mišična hipotonija, hiperaktivnost z avtizmom, luknja v srcu. Ko je negibno ležal v kritičnem stanju na intenzivni negi, se je Saša spraševala, kako bi mu pomagala. Spoznala je, da samo tako, če se sama spremeni in postane vzor, ki nase vleče vse najboljše, kar je v drugem.

Sprašuje: **Klavdija Miko**

Foto: **Tomi Lombar**

Vprašanja, kakšni naj bi bili dobri starši in kakšen naj bi bil idealen otrok, se začnejo pred rojstvom. Vi ste med nosečnostjo doživljali povsem drugačne pritiske.

Ko so sinu zaznali bulice na možganih, so mi priporočili preiskave in omniocintezo. Bila sem pred velikim vprašanjem: naj človek zavrne otroka, ki je drugačen? Odgovor mi je bil jasen: ne. Z nasiljem in izključevanjem neželenega se nič ne reši. Vse, kar nam prinese življenje, so darovi, čeprav so sprva kot veliki in nepoznani izzivi. A dokler človek izziva ne sprejme, ne napreduje.

Nekatere življenje preizkuša bolj, druge manj. Ali pa si ga sami zapletemo, da ni dolgočasno.

Življenje je podobno šoli. Če se, denimo, nočeš naučiti šteti, lahko prešpricaš vse ure matematike. A kaj ti pomaga? Matematika je povsod okoli tebe. Učenje je lahko nuja ali radost.

Ni to preveč enostavno?

Ampak tako je. Življenje se lahko branimo in nas prav tisto, česar se branimo, čaka za prvim vogalom, lahko pa si rečemo: Komaj čakam, da vidim, kaj bo tukaj dobrega. Tistega, ki zna na vse pogledati v pozitivni luči, življenje nagradi. To se kaže tudi v notranjem miru, čutenju lastne vrednosti in ljubezni.

Kakšne težave je imel sin ob rojstvu?

Prvotna diagnoza je bila mišična hipotonija, ki bi jo lahko opisali kot mlahavost mišic, in posledično popolna nesposobnost za osnovne funkcije. Sprva je bil na intenzivni negi, z dihalno masko in cevko za hranjenje. Ko sem ga vzela v naročje, je bil tako mehak, da so se lopatice in s tem roke na hrbtu popolnoma združile. Zdelo se je, kot bi prijel mehko odejo, ki nima nobene opore. Pogled na sina v inkubatorju je bil pretresljiv: poln cevk in naprav, ki so ga ves

čas nadzorovale, in njegovi močni trzljaji, ki so ob vsakem najmanjšem hrupu kazali nejevoljo.

Kateri so bili vaši strahovi, ko ste z otrokom prišli domov?

Po enem mesecu so sina na mojo željo odpustili z intenzivne nege. Dokler je bil negiben, sem iskala zdravje zanj, kasneje, ko je bil dan zapolnjen s terapijami, sem pomislila, da to ne more biti namen življenja. Zdravila niso dosti pomagala. Benet je imel močne možganske krče, tudi po 40 minut, kar je zelo nenavadno, ponavadi trajajo eno minuto. Tresel se je brez zavesti in nisem vedela, ali še diha. Spraševala sem se, ali obstaja tretja pot. Posegati sem začela tja. Prvi dve leti ni skoraj nič spal, kar je v meni začelo prebujati dar petja. Le ob nežnem popevanju se je sprostil in zaspal vsaj za trenutek. Zdaj je petje ena mojih najljubših dejavnosti. Zahvaliti se moram sinu. Brez njega bi dar ostal skrit in neuporaben.

Govorite o sebi.

Če se ozrem nazaj, bi izkušnjo lahko opisala, da me je sin ujel v zanko pozitivnosti. Bila sem zelo kritična. Perfekcionistka. Povedano bolj po domače, povsod sem našla tisto, kar ni bilo dobro. S sinom se mi je odprl nov svet. Iskati sem začela povode za hvalo. Cenjenje. Sčasoma je to preraslo v moč, da sem v sinu lahko namesto diagnoz in bolezni začela gledati samo še zdravje: zdravje v telesu, zdravje v umu in zdravje v duši. Kot ateistka sem se drugič v življenju vprašala: če bog res obstaja in je čista ljubezen, morajo biti vse sposobnosti dane vsem, ne le izbrancem. Moja pozitivnost me je naučila, naj povsod iščem samo zmožnost, in ne vdanosti v usodo.

**BENET SE JE ODPRL KOT NAJBOLJ
DIŠEČA CVETLICA. PREJ JE
KATEGORIČNO ZAVRAČAL VSAK
DOTIK. ZDAJ JE ZELO DRUGAČE.
SPOSOBEN JE JUTRANJE IN VEČERNE
MEDITACIJE. TO JE MOČ PREOBRAZBE:
KO ČLOVEK SPREMENI SVOJ ZNAČAJ,
SE MARIKAJ POVRNE SAMO OD SEBE.**

**Sinu so pri treh letih postavili diagnozo
hujše in kombinirane motnje v razvoju z
znaki avtizma.**

Avtizem je zrcalo visoke zaprtosti za vse razen zase. To je morda skrajna točka perfekcionizma. Človek je tako zelo kritičen do vsega, da govorna kritika preraste v bojkot družbe, češ, jaz se z vami ne bom družil. Precej časa sem razmišljala o globini sporočila, ki mi ga je razodel sin. Postalo mi je jasno, da je on moje zrcalo. Prepoznala sem, kako sem živela in

PRAVI VRSTNI RED NI, DA BOM SREČEN, KO BODO K MENI PRIŠLI NOVI LJUDJE ALI IZKUŠNJE, TEMVEČ: SPREMENI SVOJE MISLI TAKO, DA BOŠ ZAČEL VANJE VERJETI, IN GOTOVO DOBIŠ FIZIČNO POTRDITEV.

kako daleč me je pripeljala moja perfekcionistična narava.

Kaj ste ugotovili?

Postala sem odprta za vse: za drugačnost, za zdravnike in zdravilce hkrati. Trdno verjamem v zakon privlačnosti, ki pravi, da k sebi privlačimo samo to, kar nosimo v sebi. Če bi v svojem življenju hoteli spremeniti kakšen vidik, ker nam je trenutno neprijeten, to naredimo tako, da spreminjamo svoje sposobnosti. Značaj, če hočete. To temeljno duhovno teorijo sem bila pripravljena preizkusiti na svoji koži. Namreč, ali mi lahko sprememba značaja iz kritične perfekcionistke v ljubečo pozitivko prinese boljše življenjske izkušnje. Sin je bil močan povod, da sem te sposobnosti razvijala veliko hitreje, kot bi jih sicer. Pika na i je bila čudovita preobrazba sina Beneta: odprl se je kot najbolj dišeča cvetlica. Če je prej kategorično in glasno zavračal vsak dotik (tudi za previjanje ali kopanje), pljuval, grizel, kričal, metal vse po zraku in ga ni zanimalo nič v okolici, je kar naenkrat začel objemati ljudi, jih poljubljati, začel uživati v masažah. Zdaj gre brez težav na letalo in v miru zdrži polet tudi do Indije. Sposoben je jutranje in večerne meditacije.

To je moč preobrazbe: ko človek spremeni svoj značaj, se marsikaj povrne samo od sebe.

Če prav razujem, bi pravzaprav vsak moral bolj staviti na intuicijo.

Naše doživljanje je samo zrcalo naših miselnih vzorcev. Kdor pogosto misli in govori o boleznih, jih prej ali slej privabi v svojo izkušnjo. In nasprotno. Kaj se torej zgodi v neželenih okoliščinah? V sebi imamo glas modrosti, ki nam pravi, da je lahko tudi drugače. A zakaj ne verjamemo? Da bi lahko imeli nove in boljše življenjske izkušnje, moramo najprej spremeniti svoje misli kljub trenutnim okoliščinam. Pravi vrstni red namreč ni, da bom srečen, ko bodo k meni prišli novi ljudje ali izkušnje, temveč: spremeni svoje misli tako, da boš začel vanje verjeti, in gotovo dobiš fizično potrditev. To je torej zadnji člen v tej verigi.

Pa saj to vsi vemo, namreč da se moramo spreminjanja lotiti pri sebi, pa vendar cepetamo na mestu.

Ko pomagam drugim, vidim najpogostejšo past, in sicer da bi ljudje radi videli rezultate svojega dela takoj. Za premostitev miselnih vzorcev sta potrebna čas in zaupanje, da bomo cilj dosegli. Ko nam uspe doseči prvi cilj, smo sposobni doseči vsakega na-

slednjega hitreje, dokler pot ne postane enostavna in začne vse prihajati samo od sebe ravno ob pravem času in ravno tja, kjer smo. To je moč usklajene duše. Drugi pristop, ki sem ga razvila iz izkušnje s sinom, je vibracijska komunikacija. Benet se na začetku ni odzival na fizične dražljaje, z mislimi ni bil ob meni, ko sem mu govorila, je bilo, kot bi govorila steni. Z njim sem začela komunicirati brez besed in telesne mimike. Na ravni duše besede niso potrebne. Na tej ravni pravzaprav komuniciramo vsi – ne le otroci, ki se navidezno ne odzivajo s telesom ali umom. Ti otroci so le povod, da bi to spoznali in uporabili za vse odnose, tudi tiste, ki trenutno še niso v harmoniji. **Zdaj živite v Ljubljani. Na delavnicah učite ljudi, kakšno moč imajo denimo dotik, smeh, ustvarjalnost. Je to komunikacija vibracij, ki pomaga, da se sprostimo, če že ne bolje počutimo?**

Kdor si je sposoben nadeti značaj takšnega otroka, ki lahko skače po travnikih in z enako lahkotnostjo pride do učiteljev in jih vpraša, kako naj to naredi, in se nato z radostjo in popolnim zaupanjem v uspeh preda novi izkušnji, ta se resnično čuti sposobnega. Ne glede na to, da nečesa še ne pozna, to osvoji z lahkoto in samodejno. To je narava številnih otrok in takšna naj bi bila tudi narava odraslih.

Zakaj ste se odločili za dobrodelni projekt Kreare?

Sama sem prestala veliko faz premostitve težkih okoliščin, ki bi bile za večino morda nerešljive ali odpisane. Od tega, da sem morala sama ugotoviti, kakšen odnos naj imava z Benetovim očetom, ki je pri devetih mesecih odšel in me pustil ob intenzivni negi otroka, ki je zahteval 24 ur zase in dovolj finančnih sredstev za oba. Pa do tega, da sem se počutila kot črna ovca, ker sem v sebi nosila vero, da je sin kljub prvotni diagnozi zmožen napredka, ali tega, da sem se vrnila domov in se morala soočiti z nerešenimi konflikti svoje duše. Vse te izkušnje so mi prinesle čutenje takšnega notranjega miru, ljubezni in sreče, o katerih si prej še sanjati ne bi upala. Še veliko lahko naredim zase, a zdaj je lažje, ker obstaja recept. Ker vidim, da je to danost, ki živi v vseh nas – in ne le v otrocih, kot je Benet – bi rada svoje izkušnje delila s tistimi, ki si želijo boljši jutri in so se za to pripravljene značajsko preobraziti.